

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
3. lékařská fakulta
Charles University Prague, 3rd Faculty of Medicine

Oponentský posudek

rigorózní práce

Mgr. Vladimíra Musila:

„Kvalitativní analýza správnosti užívání anatomické nomenklatury ve vybraných českých odborných periodikách“

předložené jako podklad k rigoróznímu řízení a k obhajobě na Ústavu informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Studijní program a obor: informační studia a knihovnictví.

Celková charakteristika rigorózní práce:

Rigorózní práce Mgr. Vladimíra Musila je předložena ve vázané podobě a sestává z 90 rukopisných stránek, obsahujících 11 barevných obrázků, 20 tabulkových schémat, tři grafy a sedm příloh.

Práce je členěna do následujících kapitol: Předmluva, Historický vývoj lékařské terminologie, Gramatický přehled, Materiál a metodika analýzy, Zdůvodnění, závěry a prezentace analýzy, Seznam použité literatury.

Rukopis obsahuje předepsané formální náležitosti (Prohlášení autora, Identifikační záznam, Abstrakt a klíčová slova, Obsahový přehled obrázků, tabulek, grafů a příloh, List evidence výpůjček).

Cílem rigorózní práce bylo rozšíření předchozího studia obdobné tematiky, tj. kvalitativního studia správnosti užívání vybrané odborné (normálně anatomické) nomenklatury v českých periodikách.

Předmluva obsahuje přehlednou definici problematiky, kterou autor hodlá studovat a stručnou charakteristiku prostředí, ve kterém se sám aktivně setkával se studovanými jevy (zpracovávání lékařské literatury, její excerptace a práce na přípravách prezentací a publikací).

Řešení je rozvrženo do čtyř základních kroků, a to:

1. Historický vývoj lékařské terminologie.
Obsahující podrobný přehled postupného vývoje anatomické nomenklatury od starověku až po současnost. Vývoj latinské nomenklatury je srovnáván s obdobným procesem v oblasti názvosloví slovenského, ruského, polského a francouzského. Zcela nově je v podkapitole 1.2.4 (Příklad vývoje anatomického termínu) ilustrován na příkladu Achillovy šlachy podrobný a zajímavý vývoj jejího anatomického označování od Homérovy Illiady až po současné varianty jejích oficiálních pojmenování – k této kapitole jsou také přiřazeny obrazové dokumentace většiny uváděných starověkých a středověkých autorů.
2. Gramatický přehled podrobně rozebírá vliv řecké anatomické terminologie na její latinskou následovnici, otázky fonetiky a gramatické zákonitosti, uplatňující se ve tvorbě latinských odborných termínů.
3. Materiál a metodika analýzy informuje o výběru časopisů, o způsobu jejich terminologické analýzy a vyhodnocení nálezů, včetně problematiky eponym (s konkretizací problematiky na příkladu Adamkiewiczze a po něm nazvané tepny a dalších struktur a metod, a také na příkladu nejméně trojího způsobu eponymického pojmenování tříselného vazů).
4. Zdůvodnění, závěry a prezentace analýzy – zde považuji za nejdůležitější finální zjištění, že ve vybraném časopisu „Rozhledy v chirurgii“ je frekvence výskytu chybných českých názvů 28% a 33,5% nesprávných latinských termínů.

Použitá literatura je mírně obsažnější než v předcházející diplomové práci a po mém soudu obsahuje všechny dostupné základní citace.

Názor oponenta na kvalitu předložené rigorózní práce:

Předložená rigorózní práce Mgr. Vladimíra Musila je *po formální stránce* velmi kvalitně zpracovaná a v přehledném uspořádání obsahuje všechny předepsané náležitosti.

Téma, které práce řeší, je velmi aktuální a získané výsledky a závěry by měly vzít v úvahu četné redakce našich lékařských periodik, užívajících ve větší frekvenci anatomickou nomenklaturu (neurologie, gynekologie, radiologie atd.). Stejným způsobem by se mohly výsledky využít k zamyšlení v oborech, zabývajících se výukou latiny a řečtiny na středoškolské úrovni i na fakultách lékařských a filozofických.

Ze způsobu zpracování je zřejmý aktivní a samostatný přístup autora k řešení tématu a jeho schopnost zpracovat širší okruh problematiky. V práci ***jsem nenašel žádné formální ani věcné nedostatky***, které bych považoval za potřebné zmínit. Velmi pozitivně také hodnotím a vyzdvihuji skutečnost, že autor se postupem doby úspěšně zařadil do kolektivu, řešícího různá klinicko-anatomická témata v oblasti pohybového a cévního systému, a je již nyní *spoluautorem řady publikací a prezentací* (viz jejich příložený seznam).

Za významnou rovněž považuji velmi potěšitelnou skutečnost, že Mgr. Musil je členem autorského kolektivu, který byl po přednášce o klinické anatomii Achillovy šlachy vyzván

švýcarskými pořadateli operačního AO kurzu, aby nomenklaturní část prezentace zpracoval do tiskové podoby, neboť v anglofonních zemích Evropy a Ameriky lékaři rovněž projevují značné nedostatky ve znalosti latiny, řečtiny, a ve správnosti užívání oficiální anatomické nomenklatury jak v latinské, tak dokonce i v její anglické podobě.

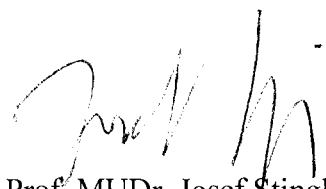
To mě nakonec vede k názoru, že získané výsledky by měly být neprodleně publikovány jak ve všeobecně známém lékařském časopisu (např. Časopis lékařů českých), tak i v odborném jazykovém periodiku.

Závěr:

Domnívám se, že předložená rigorózní práce Mgr. Vladimíra Musila je velmi kvalitním dílem, splňujícím všechny požadavky kladené na práce tohoto typu. Doporučuji proto přijetí práce k obhajobě a po jejím úspěšném průběhu udělení autorovi práce titul

PhDr.

Praha, 26.6. 2007

Prof. MUDr. Josef Stingl, CSc.
Anatomický ústav 3. LF UK
Ruská 87, Praha 10